

INXAMMRU U MABIDDU
GHONQNA GĦAX-
XOĠĦOL

EDITORJAL

Kull mibdi mitmum! Is-sajf li tant stennejna b'herqa ġie u għoddu spiċċa. Il-vaganzi ntemmew u n-nies kollha li f'arġet minn darha biex tqatta' l-jiem tas-sajf f'idejn il-baħar, issa tinsab mill-ġdid ġo darha fil-belt.

Minn issa, l-fajja tal-Parroċċa tagħna terga' taqbad ir-ritmu ta' qabel is-sajf. Quddies, funzjonijiet, laqgħat. L-Arċipriet flimkien mal-Kunsill parrokkjali qiegħed ihejji programm mill-iżjed interessanti li jaħseb fil-kategoriji kollha tal-komunità Parrokkjali.

Biss x'jiswa l-programm? X'jiswa li jiġu organizzati laqgħat immexxija minn nies esperti, jekk imbagħad l-attenzenza għal dawn il-laqgħat tkun fqira u li taqta' il-qalb ta' min jorganizza. Aħna nippretendu li l-Komunità Parrokkjali tagħna, kbira fin-numru tagħha, għandha tagħmel dak kollu possibbli biex laqgħat bħal dawn tattendi għalihom bi f'igara.

Tajjeb li nsemmgħu ukoll is-sehem li għandna nieħdu fil-quddies kif ukoll fil-funzjonijiet kollha liturġiċi li jsiru fil-Bażilika tagħna. Mhux biżżejjed li nattendu. Il-presenza tagħna hija meħtieġa, kollox sew, iżda huwa meħtieġ ukoll is-sehem attiv tal-kongregazzjoni. Dan jista' jsir bil-kant, billi nagħmluha ta' lettori, u billi ngħinu biex i'kull okkażżjoni tinżamm l-ordni.

Bħala membri fajjin tal-parroċċa tagħna għandna naraw li t-tal tal-parroċċa jattendu l-klassijiet tad-duttrina fid-diversi ċentri li għandha l-parroċċa; kif ukoll jeħtieġ li nkunu dejjem attenti ħalli nkunu nafu x'inhuma l-ħtiġijiet tal-morda u tax-xjuħ tal-parroċċa tagħna, biex flimkien mal-Kumitat tal-Promozzjoni Umana nkunu nistgħu ngħinuhom.

B'hekk inkunu aħna ukoll xammarna l-kmiem u middejna għanqna għax-xoġħol li kull nisrani għandu jwettaq li f'dan il-parroċċa tiegħu.

IL-KONSAGRAZZJONI TAL-BAZILIKA TA' SAN ĠORĠ

Wafta mill-festi ewlenin ta' kull knisja hija t-tikira solenni ta' meta ġiet ikkonsagrata. Qabel ma ngħaddu biex ngħidu l-grajja fil-qosor tal-Konsagrazzjoni tal-Bażilika tagħna naħseb li jkun jistraq naraw i'ħakka t'għajn kif beda r-Rit tal-Konsagrazzjoni tal-knisja fil-qedem.

Dwar il-konsagrazzjoni tal-knisja l-ewwel li nisimgħu kien taħt l-Imperatur Kostantinu l-okkażżjoni tad-dedikazzjoni tal-Katedral ta' Tiro fis-sena 314. (Ara: *Isseb. Hist. Eccl. 3, 3*) L-espressjoni "Konsagrazzjoni tal-Knisja" tista' tasal sa nofs is-seklu tlieta, li żmien li kiber il-kult lejn il-martri. Dwar ir-rit tal-konsagrazzjoni jthadded l-ewwel il-Papa Vigilio (murt fil-555) fil-qosor il-iltra li kiteb lil-Profuturo ta' Braga. Minn din il-kitba nafu li l-Konsagrazzjoni kienet tikkonsisti sempliċment fis-Sagrifiċċju tal-quddiesia;

f'kas li l-knisja tigi meqjuma lill-Qaddis kienu jpoġġu relikwija tal-Qaddisin. Il-Papa gabel xejn kien jaf bit-berik tal-knisja bl-ilma mbierak, imma mhux b'ċerimonja obbligatorja. Maż-żmien daqlet id-drawwa regolari li l-knisja tigi dedikata lil xi qaddis.

L-għan tal-konsagrażjoni tal-knisja huwa b'xi minn post profan isir imkien qaddis fejn jgħix Alla. L-isqof biss jista' jwettaq ir-rit tal-konsagrażjoni solenni (Ara: Kanoni 1755) ta' Knisja (Ara: Liturgia Romana ta' Eisenhofer Lechner pp. 348, 349).

Ta' kull sena nhar il-21 ta' Settembru l-Bażilika tagħna tfaċċar il-jum fienu ta' meta giet solennement ikkonsagrata. Il-tempju Gjoġġjan tagħna kien inbena mill-gdid (luq knejjes oħra qodma) fis-snin 1672-1678. L-arkittett tiegħu huwa l-famuż Victor Cassar iben Ġlorju. Hija l-ewwel knisja f'Għawdex mibnija f'għamla ta' Salib Latin. Kienet inbniet fi żmien il-Kappillan ta' San Gorġ Dun Anglu Bonnici. F'dan il-bini għen il-poplu kollu f'Għawdex. L-Università (il-Gvern ta' dak iż-żmien) u l-Gvernatur ta' Għawdex Franġisku de Cordova. Ta' min ikun jaf li wara li nbena dan il-Maqdes kien dam mhux ikkonsagrat għal 77 sena. Dan il-Maqdes imponenti dedikat lill-Gwerrier Rebbieh San Gorġ tal-Kappadoċja kien ġie ikkonsagrat solennement mill-Isqof ta' Malta u Għawdex, Fra Pawlu Alpheran De Bussan fil-21 ta' Settembru, 1755. Huwa t-tielet Knisja Parrokkjali ikkonsagrata f'Għawdex.

Mis-sena 1976, l-Isqof f'Għawdex Mons. Nikol G. Cauchi beda jmeysi Konċelebrażjoni Pontifikali Solenni bl-omelija nhar l-21 ta' Settembru, il-jum għażiż tal-Konsagrażjoni. Il-funzjonijiet ta' lejliet il-festa jmexxihom il-Kapitlu u l-Kleru ta' San Gorġ.

KAN. NIKOL VELLA APAP

"IL-BELT VICTORIA"

Revista ta' kull xahrejn

Uffiċċju Editorjali:

Centru Parrokkjali San Gorġ,

Triq Karità — Victoria, Għawdex.

Tel: 556377

Il-Bord Editorjali ta' din ir-rivista jixtieq jingħaqad mal-parruċċani kollha b'leq jifraħ lil Mons Arcipriet Emanuel Mercieca li dan l-aħħar ġie mogħti l-ġieħ ta' Protonotario Apostollco. Fil-waqt li nifirhulu nixtiequle 'ad allora'.

MEJLAK JEWELLERY

24, Republic Street, Victoria. Tel: 551303

FOR GOLD, SILVER,
WATCHES & GEMS

AT THEIR REAL VALUE

AN OLD NAME IN THE TRADE

NILTAQGHU NHAR

SETTEMBRU:

Il-Gimgha	4 ta' Sett.	L-Ewwel Gimgha tax-Xahar. Espożizzjoni Solenni.
Is-Sibt	5 ta' Sett.	L-Ewwel Sibt tax-Xahar.
Il-Fladd	6 ta' Sett.	Anniversarju ta' l-għoti tal-Bażilika.
Il-Tnejn	14 ta' Sett.	Festa ta' l-Eżaltazzjoni tas-Salib.
Il-Tlieta.	15 ta' Sett.	Festa ta' Maria Addolorata.
Il-Tnejn	21 ta' Sett.	Solennità tal-226 Anniversarju tal-Konsagrażjoni tal-Bażilika.

Fi-6.00 p.m. Konċelebrażjoni Pontifikali mmexxija mill-Eċċ Tiegħu Mons. Isqof Nikol Cauchi.
Festa ta' San Mikiel Arkanglu.

Il-Tlieta 29 ta' Sett.

OTTUBRU:

Il-Flamis	1 ta' Ott.	Jibda ix-Xahar iddedikat lill-Madonna tar-Rużarju.
Il-Gimgha	2 ta' Ott.	L-Ewwel Gimgha tax-Xahar. Espożizzjoni Solenni.
Is-Sibt	3 ta' Ott.	L-Ewwel Sibt tax-Xahar.

Il-Tnejn 5 ta' Ott.

Jum il-Katekiżmu; Funzjoni għall-Katekisti fil-Parroċċa.
Jibda t-tagħlim tad-Duttrina għat-tfal. It-tagħlim tad-Duttrina jsir l'dawn iċ-Centri: Oratorju Don Bosco, Sorijiet Franġiskani, Sorijiet Sależjani, MUSEUM subien (Bth. Dec. Str.), MUSEUM bniet (Palm Str.).
Festa tal-Madonna ta' Fatima
Jum il-Missjonijiet.

Il-Fladd 11 ta' Ott.

Il-Fladd 18 ta' Ott.

GHALIKOM TFAL

MERHBA BIKOM, TFAL!

X'hemm, tfal! Naghtikom merhba f'isem ir-rivista ġdida li l-Parroċċa tagħna hasbet biex tofrög kull xahrejn. Forsi f'isibtu li nsejniekom billi fl-ewwel haġġa ma kien hemm xejn għat-tfal. Le, ma nsejnikomx. L-ewwel haġġa kienet waħda speċjali dwar il-festa tal-Patrun tagħna San Ġorġ Martri. Issa, minn dil-haġġa 'l quddiem, se nibdew niddeddik pagna minn din ir-rivista għalikom.

Jiena, mela, se nibda niltaqa' magħkom kull xahrejn permezz ta' din il-paġna. Nittamaw li tkunu tistennewha bil-herqa. Barra milli nwassilkom messaġġ qasir u xi tagħlimiet oħra, se nagħmlilkom ukoll daqsxejn ta' kompetizzjoni li min jirbaħha ikollu rigal sabiħ bħala premju.

Qabel nagħlaq, hawn il-messaġġ qasir li wegħidtkom. Għadha kemm bdiet l-iskola. Qisu li lkoll kemm intom tagħmlu proponiment sod li dis-sena tmorra l-iskola ndaf, iġġibu ruħkom sewwa ta' tfal edukati u nsara li intom, l-aktar waqt il-lezzjonijiet, tobdu dejjem lit-teachers tagħkom, tgħinu lil shabkom f'kollox, tistudjaw u tħabirku biex tmorra tajjeb fl-eżamijiet. B'hekk, tkunu taqdu dmirkom tajjeb u togħġbu mhux biss lill-ġenituri tagħkom, iżda wkoll lil Ġesù li tant ihobbkom.

Il-Bambin iberikkom.

Tata
IŻ-ŻIJU PEPPI

KOMPETIZZJONI

Hawn taht għandkom sitt ismijiet ta' bliet kapitali. Kif qegħdin taraw, huma mħawdin u x-xogħol tagħkom hu li tirrangawhom.

L-ismijiet huma dawn:

AOLRND, EAARMMDTS, IAONLSB, AARPG, ILAGPR, OENECHGPAN.

Ibgħat it-tweġiba tiegħek sa l-10 ta' Ottubru, 1981. Ili "Il-Belt Victoria", Bażillika San Ġorġ, Victoria, Għawdex. Fuq l-envelope iktbu "Kompetizzjoni". Ir-rebbieh jittla' bix-xorti fost dawk kollha li jgħibu t-tweġiba tajba.

Nawguralkom!

A.F. ELLIS LTD.

4, Għajn Qatet Str., Victoria, Gozo.

Marblers - Floor Tiles Manufacturers,
Suppliers of Domestic Appliances,
Bathroom Suites & All Building Materials.

Tel: GOZO 556021, 556630 MALTA 42314.

FOR ALL SORTS OF SPIRITS
SHOP AT

THE BOTTLE BANK
WINE AND SPIRITS CELLARS

24, MAIN SQUARE,
VICTORIA, GOZO.

JIKTBILNA MGR. J. LUPI

X'INHI U X'MA HIEX L-OMILIJA

Meta Gesù, wara t-tigrib fid-dezert, reġa lura fil-Galilija, mar Nażaret, fejn kien trabba, u f'jum is-Sibt daħal fis-sinagoga u qam biex jaqra. Tawh f'idejh il-ktieb tal-profeta Isaija, fetħu u beda jaqra dan il-kliem:

*"L-Ispisirtu tal-Mulej fuq,
għax hu ikkonsagrani*

biex inwassal il-Bxara t-tajba lill-fqajrin...."
Meta temm il-qari, Gesù għalaq il-ktieb, tah lill-qaddej u beda jgħid: *"Din il-kitba seħħet illum intom u tisimgħu".*

Dan il-kliem ta' Gesù għandu jgħinna nifhmu sewwa x'inhi l-omilija. L-omilija tħabbrilna l-egħgħubijiet li jagħmel magħna Dak li se jhalla mid-dlamijiet tad-dnub għad-dawl tiegħu tal-għaġeb biex imxandruhom lid-dinja. L-egħgħubijiet li Alla għamel għas-salvazzjoni tagħna nisubuhom fil-Iskrittura, u meta aħna ningabru fil-knisja għaċ-ċelebrazzjoni tal-misteri qaddisa, fil-Liturgija tal-Kelma, bil-qari mill-Iskrittura, il-Knisja tkun tħabbrilna dak li Alla għamel magħna għas-salvazzjoni tagħna, tkun qed turina b'liema mod Alla wettaq il-pjan tiegħu għas-salvazzjoni tad-dinja wara li l-bniedem kien waqa' fid-dnub. Issa, meta l-Knisja bil-qari mill-Iskrittura tkun issemmagħna l-grajjiet li bihom seħħiet is-salvazzjoni tagħna, ma tkunx qiegħda biss tirakkontalna għajja tal-imghoddi. Hija u taqralna dawn il-grajjiet, il-Knisja trid li jergħu jseħħu aħna u qegħdin nisimgħuhom, kif seħħ kliem il-profeta Isaija waqt li Gesù kien qiegħed jaqrahom fis-sinagoga ta' Nażaret.

B'liema mod se jseħħu dawn il-grajjiet tal-Iskrittura, aħna u qegħdin nisimgħuhom?

M'hux se jseħħu bl-istess mod kif graw mijiet ta' snin ilu, imma se jseħħu f'misteru, jigifieri l-fatti ma jergħu jgħu kif graw dak iż-żmien, imma l-effett ta' dawk il-fatti jergħu jseħħ fi qlub il-bnedmin li jisimgħuhom kif seħħ fi qlub il-bnedmin li kellhom sehem iihom f'dak iż-żmien. Fil-Magħmudija tagħna l-Knisja tħabbrilna li aħna mmutu ma Kristu u nindifnu miegħu, biex miegħu nqumu għall-ħajja għdida. Kristu tasaww kien imsalab u midfun u tasaww qam mill-imwiet u hekk seħħet is-salvazzjoni tagħna; fil-Magħmudija aħna seħħibna

mal-Mulej fil-mewt, fid-difna u fil-qawmien tiegħu mill-imwiet, iżda ma mitnix verament, ma ndfinninx u ma rroxtajniex verament, iżda biss taħt ix-xbihat, f'misteru, u b'dan kollu, is-salvazzjoni kisbnaha tasaww.

Dana ma naslux biex nifhmu malajr. L-omilija għalhekk trid tkun għalina biex nifhmu kif il-grajjiet ta' l-imghoddi jergħu jseħħu fina f'misteru. Hija l-omilija li turina kif il-grajjiet li jgħidbruna fil-qari tal-Iskrittura jolqtuna aħna u nisimgħuhom, u tghinna ngħixuhom, mill-gdid f'ruħna.

L-omilija għalhekk m'hijix l-ispjegazzjoni tal-Evangġelju tal-gurnata, ma għandhiex tkun limitata biss għall-Evangġelju, imma trid torbot flimkien il-qari kollu li jsir, u tqies ukoll it-talb kollu tal-Quddies tal-gurnata u ċ-ċelebrazzjoni li tkun. Din ma għandhiex tkun haġa taqla għaliex hemm rabta shiħa bejn il-qari kollu tal-Quddies: l-Evangġelju huwa l-qofol tal-qari, waqt li l-ewwel lezzjoni tgħidilna kif dak li hemm il-Evangġelju tħabbar fi żmien il-Patt il-qadim, u t-tieni lezzjoni turina kif għexu l-Evangġelju l-insara ta' l-ewwel żmenijiet.

L-omilija n'hijix lezzjoni ta' katekiżmu: ma tgħallimniex il-veritajiet tal-fidi, imma tisopponi li għa nafuhom, hija u tfakkarna fihom, turina kif għandna ngħixuhom fil-ħajja tagħna ta' kuljum u hekk isseħħ fina mill-gdid il-grajja tas-salvazzjoni tagħna.

L-omilija m'hijix panegirku: infahħru, iva l'Alla għall-egħgħubijiet li għamel mal-qaddisin tiegħu, imma l-omilija trid turina kif dawk il-egħgħubijiet li seħħu fil-qaddisin, isseħħu fina ukoll aħna u qegħdin nisimgħu l-Kelma ta' Alla. L-istil tal-panegirku ma jghoddx għall-omilija, li għandha tkun diskors mhix fit-tul, bi kliem sempliċi li jgħid kullhadd, biex turi l-kullhadd l-kullhadd kif il-Kelma ta' Alla li tkun tħabbret fil-qari tal-Iskrittura toqot lil kull wieħed, individwalment, f'dak il-ħin u f'dak il-waqt. Hemm, iva, granet, li fihom l-omilija jista' jkollha t-ton ta' panegirku, jigifieri tieħu t-ton ta' innu ta' tifħir u radd il-ħajr lil Alla għall-egħgħubijiet li għamel għas-salvazzjoni tagħna. Hekk tista' tkun l-omilija ta' l-Għid il-Kbir, meta biha nxandru l-ferħ ta' l-Għid, *"Imxerred ma kullimkien fid-dinja"* u b'qalbna nkantaw innijiet, salmi u għana spiritwali b'radd ta' ħajr lil Alla għar-rebħa tiegħu fuq id-dnub u l-mewt, li aħna f'dak il-waqt stess inkunu qegħdin ngħixu mill-gdid f'misteru.

F'SAN ĠORĠ TA' HAL-QORMI

Din is-sena l-Parroċċa ta' San Ġorġ ta' Hal-Qormi Malta ċelebrat b'festi speċjali l-250 anniversarju tal-Konsagrazzjoni tal-Knisja. Għal dawn il-festi speċjali gie mistieden il-Wisq Reverendu Kapitlu tal-Bażilika tagħna kif ukoll il-Banda "La Stella". Il-Kapitlu, immexxi minn Mons. Arċipriet mexxa l-funzjonijiet kollha ta' lejliet u nhar il-festa kif ukoll il-purċissjoni nhar il-Fladd 28 ta' Ġunju. Il-preżenza tal-Kapitlu tagħna fil-festa ta' San Ġorġ f'Hal-Qormi gieat milqugħa b'ferħ kbir u bħala tifkira ta' din iż-żjara Mons. Arċipriet gie regalat b'album kollu ritratti ta' l-okkażjoni.

Il-Banda La Stella li kienet mistiedna biex tieħu sehem fil-festi esterni għamlet marċ u programm il-Fladd, nhar il-festa fil-għaxija. Għadd kbir ta' partitarji nqadqu mal-banda f'gita organizzata għall-okkażjoni.

MONS. GIOVANNI FREUDO

Nhar il-Flamis 14 ta' Mejju 1981 tħabbret il-mewt ta' Mons Giovanni Freudo. Dak in-nhar ħafna tilfu ħabib, ħafna tilfu konfessur, il-parroċċa tilfet qassis ħabriei. Għal bosta snin kien jieħu f'sieb il-festi solenni tal-Kwaranturi Mqaddsa li jsiru kull sena fil-Bażilika tagħna. Għal bosta u bosta siegħat kien ta' kuljum tarah fil-konfessionarju. Kien bniedem li dejjem ħabb l-għaqda, dejjem ħabb lil kulħadd, dejjem lest li jisma' u jgħin. Għal bosta snin Dun Ġwann, kif kien magħruf minn kull min kien jafu, kien ukoll id-direttur spiritwali tas-Socjetà 'La Stella'.

Lil ħutu u lil qrabatu l-għomor u Alla jagħtih il-mistrieħ ta' dejjem.

ADORAZZJONI KOMUNITARJU KULL L-EWWEL ERBGĦA TAX-XAHAR

Nhar l-Erbgħa 7 ta' Ottubru ser jerggħu jibded is-siegħat ta' Adorazzjoni Komunitarju li jkollna kull xahar u li jieħu f'siebhom il-Kan. Joe Mejlak. L-attendenza għal dawn is-siegħat ta' adorazzjoni kienet dejjem numeruża ħafna u nittamaw li din is-sena wkoll ikollna knisja mimlija bħas-snin li għaddew. L-Adorazzjoni tibda dejjem fis-2.00 p.m. kull l-Ewwel Erbgħa tax-xahar.

QUDDIESA TAT-TFAL

Billi ħafna familji issa jirritornaw mill-vaganzi tagħhom fejn il-baħar tajeb infakkru lill-ġenituri li kull nhar ta' Fladd fiċ-Ċentru Parrokkjali jkollna quddiesa għat-tfal fid-9.00 a.m. F'din il-quddies, li matulha t-tfal ikunu taħt sorveljanza ta' diversi nies li qed jagħtu l-għajnuna u li lilhom niringrazzjaw, it-tfal jkollhom talb speċjali, jitgħallmu jieħdu sehem attiv fil-quddies, u jifhem aħjar il-messagg tal-liturgija tal-Fladd.

GĦALL — INVITI TAT — TIEĠ TIEGHEK KIF UKOLL GĦALL KULL XORTA TA' STAMPAR IRRIKORRI GĦAND:

A.M. PRINTING LTD. 103a, Triq il-Kuncizzjoni, Qala, Għawdex. Tel: 551488.

ULIED ĠODDA FIL-PARROĊĊA

- 20.6.81 **GEORGE** iben Carmelo Farrugia u Maria Georgia Vella.
20.6.81 **MARIO** iben Carmelo Farrugia u Maria Georgia Vella.
21.6.81 **DENISE** bint Joe Galea u Michelina Tabone.
25.6.81 **MICHAEL** iben Anthony Tabone u Maria Tabone.
3.7.81 **DANIELA** bint Anthony Sillato u Maria Vella.
4.7.81 **ALISON** bint Mario Cauchi u Jane Farrugia.
10.7.81 **SHARON** bint Dolindu Grima u Maria Buttigieg.
25.7.81 **SYLVANA** bint Thomas Sacco u Josephine Farrugia.
25.7.81 **ROXANNA-TAMMY** bint John Clark Stanley u Mary Violet Portelli.

MERĦBA BIHOM

INGHAQDU FIŻ-ŻWIEĠ NISRANI

- 24.5.81 Antonio Caruana ma' Angela Gauci
13.6.81 Maria Assunta Formosa ma' Patrick James Sciberras
20.6.81 Emmanuela Camilleri ma' George Grech
27.6.81 Doris Curmi ma' Joe Schembri
27.6.81 Rose Spiteri ma' John Camilleri
11.7.81 Charlie Farrugia ma' Josephine Grima
25.7.81 Concetta Attard ma' Mario Cassar
25.7.81 Maria Borg ma' George Portelli

NIFIRHULHOM

DAHLU QABILNA FL-ETERNITÀ

- 7.5.81 Pawlu Vella
14.5.81 Mons. Giovanni Frenolo
24.5.81 Anton Said
14.6.81 Francesco Attard
3.7.81 Carmela Calleja
14.7.81 Lorry Galea
22.7.81 Carmela Sacco

NITOLBU GĦAR RUHHOM

L-gharef jitgħallem mill-esperjenza ta' haddieñor, il-bniedem komuni jitgħallem mill-esperjenza tiegħu stess, l-iblah ma jitgħallem mill-esperjenza ta' hadd.

Imberkin dawk li jafu jagħtu u jinsew, w imberkin dawk li jafu jirċievu u jiftakru.

Jaqbillek ferm aktar taħfier u tinsa milli tibgħod u tiftakar.

Meta Alla ikejjel bniedem, ikejjillu 'l qalbu u mhux lil moħfu.

Riċetta tal-fjask: Ipprova oghġob lil kulhadd.

1882
IL-BANDA "LA STELLA"
TIĊĊELEBRA
EGHLUQ IL-MITT SENA
TAL-FESTI ESTERNI
ORGANIŻŻATI MINNHA

1982

IL-QADDIS TAX-XAHAR

SAN KALLISTU I, PAPA U MARTRI

(14 ta' Ottubru)

Bhala zagħżuġh, Kallistu kien impjegat fil-qorti mperjali ta' Karporofo ru li għamlu "manager" ta' bank fejn l-insara kienu jqiegħdu dak li jfadlu. Tifel il-flus tal-bank, ma nafux għaliex; u biex isewwikkil jista' t-telfa, mar jiehu lura minn min kellu jaġġtih. Fost dawk kien hemm xi Lhud li xlewh bhala nisrani. Il-maġistrat ta' dan it-tradiment (?) baġhtu jahdem fil-minjieri ta' Sardinja. Wara għaxar snin gie meħlus u mar igħammar go Anzio, qrib Ruma.

Meta San Zeferinu sar Papa (199-217), sejjafu Ruma, ordnah djaknu u f'atru supretendent ta' l-Amministrazzjoni temporali tal-Knisja. B'din is-setgħa hu beña ċ-ċimiterju tal-komunità nisranija ta' Ruma għal fuq it-triq Appja, fil-kripta ta' Lucina. Dan iċ-ċimiterju, bir-raġun kollu ħa l-isem taċ-Ċimiterju ta' Kallistu, għad li hu nniisub mhux midfun fih. Kallistu sar is-segretarju l-aktar meqjum tal-Papa Zeferinu u t-tnejn flimkien iddefendew bis-shiħ it-Tagħlim Nisrani kontra l-attakkji bla waqien ta' tagħlim qarrieqi li f'dak iż-żmien kien qiegħed jinxtered. Ta' dan huma sofwew bosta iżda l-Id tal-Mulej kienet magħhom. Wara l-mewt ta' San Zeferinu, kleru u poplu f'atru lil Kallistu bhala suċċessur. Dam f'ames snin bhala Papa u f'dan iż-żmien kompli rażżan f'waqtu l-periklu ta' ereżiji li ma kienux ftit.

Miet taħt ir-renju ta' Alessandru severu fis-sena 222. Għad li dan is-sultan ma kienux għadu ta' l-insara, jidher probabbli li t-tradizzjoni li Kallistu miet martri hija minnha. Infatti fid-*"Deposito Martyrum"* (ta' qabel it-354) insibu mnizżel *"Il-gurnata qabel l-Idi ta' Ottubru (id-depożizzjoni) ta' Kallistu fil-triq Aurelia, tliet mili mill-belf"*. Kien mela meqjum bhala martri sa mill-antik. U l-fatt li dlinuh fiċ-ċimiterju ta' Kalepodju u mhux fiċ-ċimiterju ta' Kallistu mibni minnu, juri li l-martirju gara hemm. Taħt il-Papa Gulu I gismu f'aduh fil-knisja ta' Santa Maria in Trastevere.

In-nisrani huwa moħħ li bih Kristu jahseb, qalb li bih Kristu jħobb, lehen li bih Kristu jtkellem, id li bih Kristu jgħin.

SIGĠIJET ĠODDA FIL-BAZILIKA

Kulhadd innota b'ferħ li għall-okkażżjoni tal-festa ta' din is-sena fil-Bazilika kellna sigġijet godda. Iktar komdi. Iktar jisirqu. l-ispiża tagħhom ma kenitx zġhira u nixtiequ ningħadu ma' l-appel li għamel Mons. Arċipriet biex min jista' jgħin, ma joqgħodx lura. Afna ċerti, li kif jidher mill-tempu tagħna, l-għajnuna tal-Gorġjani ma naqset qatt.

Afna fiduċjużi li l-għajnuna tagħkom ma tonqos; l-anqas f'dan il-każ. — *Grazzi.*

IL-KOPPLA TAL-BAZILIKA L-EWWEL KWADRU

Exivit vincens ut vinceret Fareg rebbieh biex jirbah

Gesù Kristu biex isalva lill-bniedem, kellu jikkumbatti u jirbah lid-demonju. Għalhekk il-profeji f'habbiyuh bhala GWERRIER REBBIEH.

Fl-Apokalissi debher lil San Gwann bhala Gwerrier riekeb fuq ziemel abjad; b'arna l-idu, għax hiterieg jikkumbatti, ċert mill-vittorja u għalhekk qed jirtievi kuruna.

Gesù jikkumbatta u rebah fil-hajja tiegħu mortali, u jkompli jikkumbatti u jirbah fil-knisja tiegħu matul is-sekli kollha.

Sabiex il-bniedem isalva, għandu jżonn hu wkoll jikkumbatti u jirbah lid-demonju, lid-dinja u lili nrisu. Għalhekk Gesu jstieden lil kulhadd jmxu warajh, u jwiegħed lil kull min jirbah premji kbar.

KIF TGħIN DIN IR-RIVISTA

- Taqraha
- Tgħaddiha lil min ma għandux
- Tinforma lid-distributur b'xi fadd li ma rċivihex
- Tiehu parti fil-kompetizzjonijiet li ser ikollna 'l quddiem
- Toffri xi kontribuzzjoni, anki zġhira, għall-ispejjes tar-rivista.
- Tixtri mill-ħwienet u mill-oġġetti li qed jiġu reklamati.
- Tiktbilna u tagħtina s-suggerimenti tiegħek biex nagħmlu din ir-rivista dejjem iktar interessanti.

TIFKIRA TAL-FESTA TA' SAN ĠORĠ 1981

Mgr. Mikiel Azzopardi jidher jagħmel il-Grizma tal-Morda waqt funtzjoni speċjali għall-morda u l-inkapaċitati.

Il-Kan. On. il-Magħgur Dun Gużep Borg jidher jipprezenta sfera lil-Arcipriet bħala riġal fl-okkażżjoni tal-festa ta' San Ġorġ 1981.

Palm, kant u briju waqt il-glorja ta' l-innu 'A SAN GIORGIO MARTIRE' waqt il-Frug tal-Parċissjoni. Dan l-innu ta' Mro. G. Giardini Vella għalaq ħamsin sena mindu ndaq l-ewwel darba fl-1931.

Mgr. Arcipriet jidher jipprezenta 'wheelchair' lil Dun Manwel Curmi Direttur ta' l-għaqda li tiegħu huw l-inkapaċitati Għawdxin. Din il-prezentazzjoni saret fl-okkażżjoni ta-Sena Internazzjonali ta' l-inkapaċitati.

Fr. David Azzopardi MSSP jidher ikanta wara li qaddes għaz-żgħiraġh l-Funzjoni speċjali lil-Bażilika. Fl-odu sehem ukoll il-kitaristi ta' Stella Maris House - Żebbuq.

Mons. Isqof Cauchi, Dekan tal-Kapitlu Gorgġan, mat-tal taċ-ċentri tad-Duttrina li ġew ippremjati din is-sena fl-okkażżjoni tal-Festa ta' San Ġorġ.

A.V. BARTOLI & SONS LTD.

THE NAME FOR ALL YOUR TRAVEL AND INSURANCE REQUIREMENTS

Air, Sea & Rail Tickets, Air Freight & Sea Freight, Shipping & Forwarding
Insurance:

Travel, Motor, Factories, Shops, Burglary, Fire & Personal Belongings.

**A.V. BARTOLI & SONS LTD., NEW BUILDING, REPUBLIC STR
VICTORIA - GOZO. TEL: 556446.**